

HET OPMERKELIJKE HERSTEL VAN CANADA BRACHT DE REGERING VEEL LOF, WAARONDER VAN HET IMF

De maatregelen van Martin waren omstrepen. De terugtrekkende overheid zou de crisis juist verscherpen, zo vreesden veel economen. Het tegendeel bleek het geval.

De doelgerichte structurele fiscale maatregelen betekenden het begin van jarenlange uitbundige groei en begrotingsoverschotten. De staatsschuld daalde van 68 procent in 1995 tot 29 procent van het bruto binnenlands product in 2009; de werkloosheid daalde van 11 procent in 1993 tot 6 procent in 2007.

GOEDKOOP KREDIET

Het opmerkelijke herstel van Canada bracht de regering veel lof, waaronder dus van het IMF. Het land ging betrekkelijk ongeschonden door de kredietcrisis van 2008 en 2009 heen, met dank aan de lage schulden die land en bewoners hadden.

Maar aan dat behoudend begroten lijkt een einde gekomen.

Canada begint te lijken op andere westerse economieën in 2007, voordat de kredietcrisis uitbrak. De ultralage rente heeft veel Canadezen verleid zich diep in de schulden te steken. Het enthousiasme om te consumeren en een eigen woning te bezitten, blijkt maar lastig te onderdrukken. Gemeten als percentage van het beschikbare inkomen, schiet de verhouding snel richting de top die is bereikt in de VS.

De Canadese economie is daarmee afhankelijker geworden van de ontwikkeling van de vastgoedprijzen en de kredietverstrekking. En dat is een wispelturige groeimotor. Immers, schulden maken, betekent een voorschot nemen op de toekomst. Een kleine tegenvaller in de toekomstige verdien capaciteit kan al snel tot grote problemen leiden.

Het IMF waarschuwt voor deze ontwikkeling. Volgens de organisatie heeft het op dit moment de hoogste prioriteit om ervoor te zorgen dat de toename in schulden

bij huishoudens goed beheersbaar blijft en geen kwetsbaarheden voor de financiële sector creëert.

WIJZE LES

Inmiddels heeft Canada al kennisgemaakt met de nieuwe realiteit waarin het land veel kwetsbaarder is voor wereldwijde tegenwind. De meest recente economische cijfers wezen op een afkoelende Canadese economie. Het land dat de kredietcrisis snel van zich afschudde, ondervindt nu last van de wereldwijde groeivertraging. Vooral activiteiten in bedrijfsinvesteringen, exporten en vastgoedsector namen af.

Of daarmee het startschot is gegeven voor een verdere economische verzwakking zal afhangen van een aantal factoren, waaronder de Europese schuldenproblematiek, de begrotingsonderhandelingen in de Verenigde Staten, de afkoelende Chinese economie, de grondstofprijzen en de huizenprijzen. Maar het signaal is duidelijk: Canada moet maatregelen nemen om de schulden bij de private sector terug te dringen en lucht uit de vastgoedmarkt te laten ontsnappen, ook al betekent dat pijn nemen op de korte termijn. Anders volgt een veel grotere kater. Dat is de kille les uit de kredietcrisis die menig economie hard heeft geraakt.

Schulden Canadese huishoudens ten opzichte van besteedbaar inkomen (%) stijgen gestaag

